

advokat zahteval, naj se priloži aktom zapisek o poizvedbi.

O tej stvari bi se dalo še marsikaj povedati, omenim pa le še, da je bil dotični avskultant kmalu potem imenovan pristavom. Tako se skoro vedno zgodi, tako se vedno postopa, če se kak slovenski poslanec pritoži zaradi kakega uradnika. Tisti gospodje naj bi se nam za to vsaj zahvalili! Žal, da je ta pristav spet prišel v slovenski okraj in bo torej imel zopet s Slovenci opraviti. Tako ravnanje mi je neumevno. Mož ne mara Slovencev, to se je dokazalo, in občeati tudi ne more z njimi, ker ni zmožen slovenskega jezika. S slovenskimi strankami se le iz teža, le s pomočjo kakega pisarja in Janežičevega slovarja porazume. Za-nj je to muka, za stranke pa tudi. Taka imenovanja so že večkrat povzročila velike nesreče. Naj navedem tako nesrečo, ki se je prav v tem okraju, v marenberskem primerila. Kar bom povedal, posnel sem sam iz preostalih aktov.

Pred kakimi 20 leti živeli sta tam dve kmetski rodovini, Peter in Roman Erjavec. Obe rodovini sta imeli vkupe okoli 16.000 gld. imetja. To je za ondotne kmetske razmere precej veliko imetje. Roman Erjavec ni imel nič dolgov in samo njegov lepi gozd se je cenil na 6000 gld. Vse to je zdaj zgubljeno, obe rodovini sta prišli ob svoji posestvi. Roman Erjavec je sedaj berač s svojo ženo in šestero otroci. Kako se je to zgodilo? Kriv je tega sam in jedino ondotni nemški notar. Leta 1868. je umrl Peter Erjavec in Roman Erjavec je postal varuh njegovih otrok. Tedanji notar ni znal slovenski in je uradoval samo nemški. Za zapuščinsko razpravo je iz zemljiške knjige izpisal vse dolgove, med tistimi mnogo takih, ki so bili že davno plačani, pa niso bili zbrisani iz zemljiške knjige. Varuh ni vedel, da so se tudi ti dolgovi postavili med dolgove, ker ni umel nemški; izvedel je za to še le pozneje.

V tem pa so lokavi in pohlepni ljudje izkoristili njegovo nevednost in ga zapletli v nebrojne pravde, tako da je moral opetovano razne troške plačati. Plačal je trikrat po 1000 gld., trikrat po 129 gld. in dvakrat po 523 gold. Sedanji državni poslanec dr. Kokoschinegg je za-nj napravil varuški račun s 35 prilogami. Predložil se je okrajnemu sodišču, da ga adjustira, a predno se je to zgodilo, zginilo je teh 35 dokumentov in sedaj še le prav ni mogel položiti varuškega računa. In oglasili so se zopet pohlepni ljudje in novi iztirjali že plačane dolgove. Tako je mož zabredel v dolgove. Naposled je prišel spekulant iz Mute, ki je pokupil, kolikor je bilo dobiti zadolžnic tega moža. Potem je ta spekulant tožaril Romana Erjavca in le tega celo, tedaj še na 4000 gld. cenjeno posestvo se je, mislim da januarija meseca l. 1889. eksekutivno prodalo. Kupil je je rečeni spekulant in oderuh. (Konec prih.)

Cerkvene zadeve.

Spomin srebrne sv. maše, ki se je obhajala dne 26. julija v Starem trgu.

Dan 26. julija bo starotrškim župljanom ostal v dobrem spominu do smrti, kajti slovesnost, ki se je obhajala ta dan, se le redkokdaj v stoletju ponavlja v eni in isti župniji. Tukaj je še ljudje ne pomnijo, in so že precej stari nekateri. Zato so se je tudi veselili vsi že dolgo prej, stari in mladi. »Kaj takega še nismo videli nikdar«, so govorili po slovesnosti. »Prav lepo je bilo«. In kaj pomeni taka hvala iz ust priprostega vernega ljudstva, bo vedel vsak, ki pozna naše verno slovensko ljudstvo. Malo besed, zato pa srce tem boljše,

čuti tem globokejše. Res je, prav lepo je bilo. Preč. gospodje, ki so bili leta 1869. zapustili semenišče, da bi delovali v naši lepi vladikovini v vinogradu Gospodovem, so se zbrali dne 25. julija na večer v starotrški župniji, pri svojem nekdanjem prefektu in sošolcu, po svoji gostoljubnosti znanem preč. gosp. duh. svetovalcu Ant. Slanderju, da bi tu obhajali svojo srebrno sv. mašo, da bi zahvalili Boga za vse dobrote, katere jim je bil skazal v 25 letih in da se navdušijo za novo delo.

Niso vsi prišli, kajti v 25 letih se veliko spremenilo; pet gospodov je že rajnih, dva sta bila zadržana po bolezni. Gotovo so našli, kar so pričakovali, namreč odprto naročje velč. g. župnika, vesele obraze starotrških župljanov, vspodbudno besedo v cerkvi in pri mizi in tudi nekoliko ur, brez posvetnih skrbij, dušnega in telesnega miru, katerih je pač malo v duhovniškem stanu. Posebno čast in veselje so skazali čč. gg. jubilentom preč. g. kanonik in stolni župnik F. J. Bohinc, ki so bili tedanji duhovni vodja v bogoslovju, in pa preč. g. kanonik in ravnatelj bogoslovja K. Hribovšek, ki so bili z večino gg. jubilentov posvečeni. Videli smo čč. gg. Govediča, Dupelnika, Janžeka, Gmeinerja, Rojka, Lednika. Večer je svirala domača godba nekoliko izbranih komadov, topiči so pokali in okrog po hribih so goreli kresovi, ki so daleč na okrog oznanjevali jutranji praznik za župnijo. Posebno lepo so se izjemali kresovi v Trobljah in pa nad mestom Slovenjimgradcem. Videlo se je, da naše verno slovensko ljudstvo še vedno časti svoje dobrotnike, duhovnike.

Hvala Bogu! Le tako naprej, dragi Slovenci, spoštujte duhovnike, nikdar Vam ne bo žal, ker tako častite tudi Boga! ... Pravi praznik je bil potem drugi dan, na sv. Ane; toliko sv. maš, kakor ta dan, se že prav dolgo v eni cerkvi na deželi ni darovalo. Slovesnost je bila oznanjena na 9. uro, pa že zgodaj v jutro je bilo obilno ljudij zbranih v cerkvi, kjer so se neprenehoma darovale sv. maše, število vernih je očitno rastlo in že dolgo pred odločenim časom je vse mrgolelo od pobožnega ljudstva. Točno ob 9. uri so prišli čč. gg. jubilanti iz župnijske hiše, da bi v slovesni procesiji šli v cerkev. Zunaj so že čakale družice, solarice izmed katerih je ena prav srčno želela gg. jubilentom v imenu župljanov Božji blagoslov in se je zahvalila za srečo, ki so jo napravili gg. jubilanti starotrškim župljanom s tem, da so si ravno to župnijo izvolili za ta pomenljivi dan. Preč. g. stolni župnik pa so z lepimi besedami izrekli zahvalo v imenu čč. gg. jubilentov. Potem se je procesija pomikala v cerkev v najlepšem redu, zvonovi so zvonili, topiči grmeli, godba je svirala, in ljudstvo je prav glasno molilo sv. rožni venec. Nenavadna tihota je nastala, ko so potem preč. g. kanonik Bohinc stopili na leco, in v svoji znani zgovornosti pridigovali o današnji slovesnosti. Vsi smo bili ginjeni pri njih govoru. Povedali so čč. gg. jubilentom in nam, da je današnji dan imeniten, dan spominov, dan zahvale in dan prošnje. Povedali so, kolike oblasti so gg. dobili pri mašnikovem posvečevanju in kako jih moramo zato spoštovati. Tiho jokanje se je slišalo večkrat med govorom, najboljše spričevalo, najboljša zahvala našega ljudstva za ta govor. Potem so darovali preč. g. kanonik Hribovšek slovesno sv. mašo z obilno asistencijo in zapeli zahvalno pesem Te Deum potem pa domači g. župnik mrtvaško sv. mašo za rajne gospode, in nazadnje so bile še molitve za rajne. Ljudstva se je vse trlo. Kratko pred poldnevom je bila slovesnost v cerkvi končana.

Kaj bi rekel o pristrčni zabavi pri obedu, o napitnicah itd.? Tukaj se je res pokazala resnica besed, da so duhovniki bratje v Kristusu. Razun zunanosti, namreč vrste sedežev, ni bilo nobenega razločka med 18

vdeleženci, vsi so bili ene misli, enega duha, vsi so bili le duhovniki, služabniki enega Boga, med seboj enaki. Premilostljivemu knezoškofu Mihaelu se je poslal telegram vdanosti, v katerem so gg. jubilarji ponovili obljube spoštovanja in pokorsčine, katere so bili pred 25 leti storili v roke pokojnemu premilostljivemu knezoškofu Jakobu Maksimilijanu. Telegram je bil z navdušenjem sprejet in odposlan. Milostljivi knezoškof Mihael pa so odgovorili prav ljubeznjivo tudi telegrafično, želeli so gg. jubilarjem blagoslov Božji in da bi dočakali še zlate sv. maše. Res dragocena želja iz tako vzvišenega srca! Daj toraj Bog dočakati čč. gg. jubilarjem zlato sv. mašo, plati pa tudi Bog veleč. g. duh. svetovalec in župniku Antonu Šlander, da so pripravili tako imeniten dan!

Gospodarske stvari.

Živinorejcem dobrohotne zapovedi.

1. Bodi živini vselej prijatelj in nikoli je ne muči.
2. Skrbi, da bode v hlevu red in snaga in ne trpi ušive živine.
3. Skrbi v vsakem letnem času za sveži (frišni) zrak, svetlobo in potrebni prostor.
4. Krmi vselej redno, skrbi za zdravo krmo in čisto vodo.
5. Iznaži vsaki dan jasele, in oglej vsaki dan živino, če je zdrava ali ni kje kaj poškodovana.
6. Privošči živini potreben mir in pazi, da ima vedno in suho in mehko lež.
7. Če živino kupuješ, oglej si natančno vse zunanje dele in lastnosti živine; kajti če pohabljen ali zunaj poškodovan živino kupiš, moraš sam trpeti, in le za nekatere znotranje bolezni se zamore kupčija razdreti.

F. P—k.

Kako se napravi dober sadjevec (tolkla?)

Večidel od vseh strani dohajajo vesela poročila, da je sadje letos povsod precej dobro obrodilo in ker je tudi na Württemberskem baje dobra letina, ni upanja, da bi mi sadje dobro prodali in zato moramo gledati, da sadje, katerega ne moremo prodati, na drug način v korist in denar spravimo.

Veliko se je že pisalo in govorilo o napravljanju sadjevca; pa ravno za to važno reč se premalo zanimamo. V nekaj letih se bode sadjevec tudi pri nas celo drugače čislal kot danes, ker daje se blizu vinu enak napraviti. Dober sadjevec se more več let ohraniti, je prijetna in zdrava pijača, in ker si vsakdo dobro pijačo želi, in tako tudi vselej lahko proda, zato naj se dela tako-le:

Le popolno zrelo in zdravo sadje se za sadjevec porabi; gnilo ali zmeččano se odbere, ter za svinjsko krmo ali jesi porabi.

Nezrelo sadje obirati, ali sploh sadje dalje časa na kupih pustiti, da celo zmeččano postane, je škodljivo, kajti iz takega se malo mošta stisne in ima le vse slabe lastnosti. Blatno in prašno sadje se mora, preden se stolče ali s strojem zmečka, snažno oprati, ker ravno majhne množine blata so snovi, katere v moštu razne bolezni povzročijo.

Obtolčeno in sploh ranjeno sadje hitro gnije, in ravno obtolčeno in gnilo sadje je vzrok, da se sadjevec skisa, ker to pride od glivic, katere so se na gnilem ali obtolčenem sadju izcimile, in so pri stiskanju v mošt prišle. Pred drozganjem se mora sadje še enkrat prebrati, ter vejice, listje in kamenje odstraniti.

Zgodnje zrelo sadje se takoj zdrozga, pozne sorte pa, in take, ki na drevesu ne dozori, moramo pustiti, da na umeten način dozori. Najhitreje se sadje pozori, ako ga na visoke kupe spravimo ter ga s čisto slamo ali z odejami dobro pokrijemo. Na tak način dozori sadje v par dneh, zgine preobilna kislina, nič se nam ga ne pogubi (zgnije), in na tak način dosežemo dozorenje v par dneh, kar bi se sicer še le v večih tednih zgodilo.

Za tolčenje ali drozganje sadja se na več načinov dela, in v obče se sadje navadno v koritih in na krnicah z batom stolče; pa to delo gre počasi od rok, ne stolče se enakomerno, precej mošta se razškropi in mnogo dela vzame. Dandanes se izdelujejo dobri stroji za drozganje sadja, s katerimi delo hitro in enakomerno opravimo. (Dalje prih.)

V žrebetišče na Krapju pri Ljutomeru se sprejemajo enoletna žrebata obojega spola od konjerejcev iz Ljutomerskega okraja — brezplačno, le določeno mero ovsu in sena mora vsak lastnik za svojo žrebe tje poslati. Na pašniku je staja za konje in ena oseba, ki njim streže. Ponudbe sprejema in pojasnila daje g. Jož. Mursa, ravnotam.

Sejmovi. Dne 11. avgusta v Poličanah (svinjski sejem). Dne 13. avgusta v Vržeju, pri Sv. Juriju v Slov. goricah in pri Sv. Lovrencu v Puščavi. Dne 14. avgusta na Črni gori. Dne 16. avgusta pri Sv. Trojici v Slov. gor., v Mozirju, Strassu, Lembahu, pri Sv. Vidu pod Ptujem, na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem), v Stradnu, Sevnici in Vuzenici. Dne 17. avgusta v Jarenini, pri M. B. v Brezju in pri Kapeli blizu Brežic.

Dopisi.

Iz Ptuja. (Novi naš župan) Ornig, pričel je svoje delovanje z junaškim činom: povabil je zloglasno društvo „Südmark“, da ima letos v Ptuj svoj glavni zbor. Dne 19. julija bila je namreč seja občinskega zastopa, pri kateri se je sprejela prošnja tukajšnje podružnice Südmarkove, katere predsednik je Ornig, da mesto oficijelno povabi Slovenščerice na glavno društveno zborovanje v Ptuj. Društveni odbor je povabilo seveda z veseljem sprejel ter je določil 2. sept. za občni zbor. Tega dne bode gotovo vse polno frankfurtaric plapolalo s hiš ptujskih Velikonemcev. Slovensko ljudstvo pa bo imelo priliko spoznavati svoje dobre prijatelje(?), kateri se mu prilizujejo, kadar jim treba denarja, drugače pa mu hočejo vzeti vero in materino besedo ter ga izpodriniti celó z lastne zemlje. — V istej seji prebrala se je častitka brežiškega občinskega zastopa novemu ptujskemu. Seveda! Nemskutar tu, nemskutar tam ali po domače »gliha vkup štrih«, — Ker naše Ptujčane vedno le najbolj skrbi, kako bi se mogli pokazati pred svetom v nemški glori in kako bi se mogli škodovati in nasprotovati pravičnim terjatvam našega naroda, pozabijo pri tem na druge bolj potrebne stvari. Zato pa je gosposka ulica (!) že skoro popolnoma s travo prerazena, tako da bi se lahko ondi pasla živad. Ni se torej čuditi predlogu urednika že drugič od smrti vstale »Pettauers Zeitung«, da naj nekdo prosi dovoljenja za napravo mlekarije v gosposki ulici, kjer je toliko živeža za krave. Morda pa slavní mestni zastop nalašč pušča ondi tako bujno travo rasti, da bi mogel zopet kakega kmeta kaznovati z globo 2 gld., kakor se je pred par let zgodilo, ko so se mu volí ustavili na tem gosposkem pašniku. Da bi se občinski zastop pač rajši brigal za snago